

Algemene Beschouwingen Kadernota 2018-2021

D66 Olst-Wijhe

Olst-Wijhe

D66 staat voor een frisse kijk en nieuwe, innovatieve oplossingen en denkrichtingen. Dat hebben we de afgelopen drie jaren laten zien en dat blijven we ook doen. D66 concentreert zich daarbij op de volgende punten.

Duurzaamheid

Olst-Wijhe heeft een koerswijziging aangekondigd op het gebied van duurzaamheid; samen met inwoners en bedrijven wil de gemeente grootschalig duurzame energie opwekken. Daarmee volgt de gemeente de koers van D66. Maar D66 wil meer: inzetten op energiebesparing en directe inspraak voor inwoners op de energievisie. Inwoners moeten door de gemeente geholpen worden om zelf hun eigen ambitie te formuleren en een plan te schrijven.

Verkeersveiligheid

Ook op dit terrein heeft D66 veel bereikt. Werden onze plannen over de verkeersveiligheid in Olst-centrum eerder nog weggezet als luchtfietserij, nu vormen ze de belangrijkste kern om het centrum van Olst (fiets)veiliger te maken. D66 wil dat de gemeente nu doorpakt en aan deze onveilige situatie nu eindelijk een einde maakt.

Zelfontplooiing

D66 herkent het belang van sociale netwerken voor onze inwoners en wil die stimuleren. D66 wil meer mensen laten meedoen in de samenleving. Passend werk helpt daarbij. Inspanningen van de gemeente moeten daarom niet alleen gericht zijn op betaald werk; er is ook veel behoefte aan andersoortige inzet: leerwerkplekken, maatschappelijke stageplaatsen en werkervaringsplaatsen. Wie dat zelf ter hand neemt, krijgt geld en ondersteuning.

Culturele initiatieven

Cultuur geeft sjeu aan het leven. Het verrijkt, verrast en verbindt. D66 vindt het budget voor culturele activiteiten te mager. Bovendien kampen veel organisatoren van evenementen met hoge kosten en strenge regels. Dat moet anders. De gemeente moet culturele activiteiten helpen, niet tegenwerken. D66 is blij met alle voorzieningen in onze gemeente en daar hoort cultuur zeker bij!

Groene leefomgeving

Olst-Wijhe is een groene gemeente, maar de natuur om ons heen verschaalt en wordt eenzijdiger. D66 wil de gemeente aantrekkelijker maken voor recreatie en toerisme, door meer variatie op het platteland en meer ruimte voor bomen, struiken en bloemen. Ook wil D66 dat gezondheidsrisico's zwaarder meewegen bij vergunningverlening. D66 vindt dat bouwgrond die (nog) niet gebruikt wordt een tijdelijke invulling mag krijgen; het is beter daar iets nuttigs mee te doen dan braak te laten liggen.

Verdere ontwikkeling Sociaal Domein

In het sociaal domein is veel gedaan en moet er nog veel gebeuren. Voor 2017 en 2018 verwacht de gemeente op dit domein geld over te houden. Geld dat wordt opgepot. D66 vindt dat de reserves in het sociale domein niet te groot moeten worden omdat hierdoor kansen blijven liggen om mensen een beter perspectief te bieden. Financiële voorzichtigheid is goed, maar moet niet leiden tot afwachtend gedrag en kansen missen.

Lokale democratie: burgerraad

D66 is voorstander van het instellen van een burgerraad; een experiment in het betrekken van burgers in lokale besluitvorming. Niet met de bedoeling een nieuwe representatieve structuur op te zetten of te stimuleren, maar een ontmoetingsplek te creëren waar iedereen op een conflictvrije manier kan leren over lokale besluitvorming.

Olst-Wijhe

Voorzitter,

De kadernota geeft ons een perspectief voor de komende jaren, waaruit blijkt dat er weer wat kan. Er is weer ruimte, zij het mondjes maat, voor gewenst nieuw beleid. Dat willen we graag benutten om op een nieuwe manier aan de slag te gaan met de pro-actieve, maar faciliterende rol van de overheid in de geest van de omgevingswet.

Programma Leefomgeving en Programma Duurzaamheid

Bijvoorbeeld met duurzaamheid: we zijn blij dat inwoners aan de voorkant mee mogen praten over de energievisie, maar wij pleiten er voor dat inwoners ook zelf mee kunnen schrijven. Daarmee komt het eigenaarschap van de problemen én de oplossingen in handen van inwoners. Dan spreekt draagvlak en acceptatie vanzelf. Dat kost echter wel extra inspanning en ondersteuning van de gemeente.

Ook de vervanging van lichtmasten en armaturen kan met behulp van inwoners goedkoper én zuiniger. De energie voor licht van masten niet worden vervangen, hoeft ook niet duurzaam te worden opgewekt.

Tijdens de behandeling van dit onderwerp op 10 april heeft de wethouder aangegeven te toetsen aan het LIOR en in samenspraak met inwoners te kijken of een lichtmast moet worden teruggeplaatst. Wij hopen op een reductie van het aantal masten.

D66 wil graag dat de gemeente meer doet aan het terugdringen van het gebruik van aardgas en meer doet aan de opslag van duurzaam geproduceerde energie, waarbij niet alleen wordt gekeken naar accu's, maar ook naar mechanische of thermische opslag. D66 wil dat de gemeente bedrijven en ondernemers sterk stimuleert om duurzamer te bouwen en te produceren. De inzet die de Omgevingsdienst hierop pleegt kan zichzelf terugverdienen. Op middellange termijn moet dit ook meegenomen worden in het vergunningen- en belastingbeleid. In die zin dat duurzame bouw randvoorwaardelijk is voor het krijgen van een vergunning en onroerendzaakbelasting wordt opgevoerd als verduurzaming achterblijft.

Dit past ook goed in de nieuwe vorm van werken volgens de omgevingswet. Dat blijft nu vooral een financieel ding, waarbij inzet van ambtenaren op geld wordt gezet, als noodzakelijk nieuw beleid. Maar het leeft nog niet voor ons. Wat gaat de omgevingswet voor ons betekenen? Hoe ziet een omgevingsvisie er uit? Er zijn volop hulptrajecten, pilots en initiatieven in de geest van..., maar we hebben in Olst-Wijhe nog geen levendige discussie hierover. D66 zou graag meer terug zien van hoe we ons voorbereiden op de omgevingswet, hoe we kunnen werken in de geest van de omgevingswet en welke good practices er al zijn in den lande.

De bijdrage voor de Omgevingsdienst vinden we erg veel geld. Het is een noodzakelijk nieuw beleid, maar dit onderwerp is erg gemeentegericht. Inwoners merken er weinig van. De frictiekosten lopen ook erg lang door. We moeten oppassen dat de OD niet een soort DOWR wordt, wat wordt opgericht om de gemeente te ontlasten en efficiënter te werken, maar jaar na jaar juist veel extra geld kost. Hebben we als gemeente keus in de bedragen die we jaarlijks toevoegen aan deze post?

Het college stelt voor om een apart budget voor verkeersveiligheidsinitiatieven op te nemen. Wat is de reden om hier een apart potje van te maken? Kan dit ook opgenomen worden in het budget voor overheidsparticipatie? Dat maakt de mogelijkheid tot inspelen op vragen uit de samenleving flexibeler.

Programma Welzijn, sport en cultuur en Programma Werk, inkomen en zorg

Er is geld nodig voor reserves, want het sociaal domein is volop in ontwikkeling. D66 is echter van mening dat deze reserves niet te groot moeten worden. Zeker niet als hierdoor kansen blijven liggen. Daarom stelt D66 voor om op sociaal gebied meer te investeren in participatie. Hierbij moet gestimuleerd worden dat mensen hun sociale netwerken versterken. Voor sommige mensen zijn deze verstoord geraakt. Voor sommige mensen zijn deze nooit sterk ontwikkeld geweest. Die mensen moeten extra ondersteuning krijgen om hun sociale netwerk te versterken.

- D66 wil graag dat de gemeente de mogelijkheden onderzoekt en initiatieven ondersteunt waarmee burgers zich kunnen ontwikkelen en inzetten als 'participatiebegeleider'. Burgers ondersteunen andere burgers om hun sociale netwerk te versterken.
- D66 wil graag dat de gemeente inventariseert bij organisatie in het sociaal domein welke behoefte zij hebben aan vrijwilligers en/of stagiaires en zoekt of laat zoeken naar mensen om deze plaatsen in te vullen. Hierbij moet vooral getracht worden een match te maken met mensen, die beroep doen op de participatiewet,
- D66 wil dat de gemeente culturele initiatieven, zoals de Wiejese Diekdagen en IJsseltheater fietstocht ondersteunt en stimuleert dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt hier vrijwilligerswerk kunnen verrichten
- Verenigingen en stichtingen zijn afhankelijk van vrijwilligers. Ook van vrijwilligers, die deel uit (willen) maken van het bestuur. Deze posities worden moeilijk vervuld. D66 wil graag dat de gemeente participatief (dus samen met de betreffende besturen) onderzoekt welke ondersteuning besturen en organisaties kunnen gebruiken en hoe organisaties bestuurlijk kunnen samen werken, zodat deze naar de toekomst toe minder kwetsbaar zijn.
- Extra aandacht voor jeugdige mantelzorgers willen we graag terugzien in verder acties voor mantelzorgers.

Programma bedrijfsvoering en Programma bestuur en communicatie

Het college maakt duidelijk dat kwantitatief en kwalitatief gewerkt wordt aan de formatie. Op de meeste onderdelen kan D66 instemmen met extra inzet. Maar op de extra formatie voor de detailhandelsvisie (bij EZ) willen we ons voorbehouden tot de RV van 10 juli. Het college stelt voor om de bezuiniging op het IBOR-team terug te draaien. D66 denkt dat ons oorspronkelijke voorstel, waarin inwoners zelf de regie overnemen over hun fysieke leefomgeving, beter is en (waarschijnlijk) goedkoper.

De extra kosten (maar liefst 10.000 €) voor accountant lijkt ons niet meer van deze tijd, maar hoort bij autonome ontwikkeling waar we weinig aan kunnen doen.

Wij merken dat er steeds meer geld gaat zitten in ICT, denk aan OD, omgevingswet en informatieveiligheid. Wij kunnen moeilijk inschatten of alle bedragen noodzakelijk zijn. De verbetering van de digitale informatievoorziening (eenmalig 20.000 en daarna structureel 20.000 €) lijkt D66 aan de hoge kant. Wie maakt gebruik van de mogelijkheid om begroting en jaarstukken op website te lezen?! Je kunt beter die paar mensen de bestanden sturen, of de stukken makkelijker leesbaar maken. Dan heeft de raad er ook nog iets aan.

Grondexploitatie

De grondexploitatie blijft een grote kostenpost. De economie trekt aan, en bouwkvavels zijn in optie genomen. Betekent dit ook dat de jaarlijks oplopende verliesvoorziening weer kan worden afgebouwd? En hoe verhoudt zich dit met de afspraken regionale bedrijventerreinen van de provincie? De geplande bouw van nieuwe woningen gaat echter wel steeds door, omdat daar tot 2030 behoefte aan is. Toch vraagt D66 zich af wat daarna gebeurt met onze woningvoorraad. Oude en energieslurpende woningen zullen steeds moeilijker verkocht worden. Wat op termijn het effect zal hebben dat ze leeg komen te staan en zo zullen sommige wijken verpauperen. Ziet het college deze risico's ook? Hoe wil ze daar op inspelen? En hoe staat het met de plannen van woningbouw van tijdelijke aard?

Financieel perspectief

Uitgangspunt om incidentele wensen te honoreren door incidentele onttrekking reserves is wat D66 betreft akkoord. Wel zien we dat de OZB jaarlijks mag stijgen van het college, zonder dat kritisch wordt gekeken of de verdeling van lasten in onze gemeente nog eerlijk is. Bedrijven in onze gemeente hebben naast

goede kanten (werkgelegenheid) ook slechte kanten met name op gebied van milieu en verkeer. Daar zou wat D66 betreft een financiële compensatie tegenover moeten staan. Bedrijven met relatief veel werknemers zouden wat D66 betreft relatief meer OZB mogen betalen. Hoe staat het college hier tegenover?

Al met al een voorzichtige kadernota met weinig nieuwe voornemens/nieuw beleid, maar met een solide financiële basis. Moeilijk te verteren vinden wij dat veel geld gaat naar noodzakelijk kwaad zoals ICT, OD en formatiewijzigingen, waarvan de raad moeilijk kan controleren of oordelen of dit de juiste investering is.